

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Spominjam se, da mi je kazal naš čuvaj
listine iz onih časov, ko je bilo še vsa oko-

in ga eventuelno — zopet podirali!

To je patrijotizem „čistih“...! Zadrega v resnem boju jih je spravila ob vsako taktično razsodnost in jih razkrinkala.

Ali prišlo je še hujske. Vodja teh deri-šev, dr. Josef Frank sam, se je v svojem govoru dne 19. t. m. spozabil do nečuvence trditve, da Dalmatinci nimajo pravice vmešavati se v hrvatske stranke in da je to najbolj nezdrava politika, ako se dalmatinski poslanci vmešavajo v odnose Hrvatske do Ogror! Prosimo in podčrtujemo: to trditev je podal voditelj stranke, ki dan na dan, od jutra do večera kriči po „Veliki Hrvatski!“ Kakor da si je kateri politik „Veliko Hrvatsko“ predstavljal brez Dalmacije!! — Frank je menda prvi tak politik. — Jasno je: tudi krik „čistih“ po „Veliki Hrvatski“ ni drugega nego bobneča fraza, ki naj mami mase, ki naj — favedene in nahujskane — pomagajo preprečati konsolidiranje političnega življenja naroda hrvatskega! Taki so ti „čisti“. Dal Bog, da bi jih tudi oni, ki jim slepo verujejo, enkrat začeli spoznavati!!

Ogrska poslanska zbornica.

(Brz. poročilo).

BUDIMPEŠTA 22. Zbornica je pričela generalno debato o državnem proračunu za 1907. Poročevalec baron Hoitsy je izjavil: Mi stojimo pred novo dobo; mi se hočemo od Avstrije osvoboditi. Mi hočemo ustvariti ogrsko industrijo, ki ne obstoja do sedaj. Zato potrebna sredstva se pa ne zahteva v predstojećem računu, marveč v posebnem zakonu. Proračun pokazuje največjo varčnost, le glede ene postavke se ne more to reči, in to so uradniške plače. Potem ko je govorilo več govornikov, med temi tudi minister grof Apponyi, je bil proračun vsprejet kakor podlaga za specijelno debato, ki prične jutri.

Drobne politične vesti.

Misijski Munir paše v Belemgradu. V Belgrad je došel iz Carigrada Munir paša, ki ima baje izvršiti neko misijo, o kateri sta dve verziji. Glasom prve verzije je prišel v Belgrad radi dozdevne nabave topov od strani Srbije za Črnogoro; glasom druge misije radi protesta proti gradnji železnice, projektirane od Turna-Severina-Kladovo-Niša preko Turške do obali Jadranskega morja.

Po atentatu v Rimu. Iz Rima poročajo, da je vlada radi zadnjih dveh atentatov z bombami (pred kavarno Aragno in v cerkvi sv. Petra) izdala stroge odredbe. Povodom prihoda grškega kralja v Rim bodo smele na kolodvor samo tiste osebe, ki bodo previdjene z vstopnicami.

Trgovinska pogodba med Srbijo in Bolgarijo. Kakor javljajo iz Sofije, je bil bolgarski poslanik v Belemgradu poklican v Sofijo, da dobi navodila za sklepanje pogodbe med Srbijo in Bolgarsko.

Pogajanja med Avstrijo in Ogrsko. Strokovni komisiji, imenovani od obeh vlad, da se pogajajo o gospodarski nagodbi med Avstrijo in Ogrsko, sta imeli v sredo svoji seji.

Rakoczyjeva koračnica v Belemgradu. „Budapesti Hirlap“ poroča iz

lica podložna ponosnim posestnikom grada Ponovič. Zdej je gospodar te graščine zaveden slovenski grajščak, ki je dober sosed in gospodar.

„Da, res je, dragi mož, tukaj je Ponovič. „No vidite, da še dobro vem, čeravno sem slep, popolnoma slep.“

„Slišite mož, zanimate me, povejte, kako ste prišli v tako nesrečo.“

Povedal mi je ves dogodek:

Bilo je pred 15 leti. Takrat sem bil premožen trgovec. Imel sem dobro obiskovano prodajalnico v Cirkušah. Ljudje so radi hodili k meni, ker sem jim postregel dobro, kolikor sem le mogel, a nesreča je hotela, da sem obolel na obeh. Zdravil sem se pri najglasovitejših zdravnikih. Bil sem v Gradcu v bolnišnici, v Ljubljani pri dr. ju Bocku, a vse ni nič pomagalo: oslepel sem.

Pri meni je takrat služilo lepo čedno dekle. Ljubilo me je, kakor sem tudi jaz ljubil njo. Ob času svoje nesreče sem jo torej poročil. In se nisem kesal. Je vsaj skrbela zame reveža. Dobro da imam njo, ki „skrbí za-me“. — — —

In ta slepec je bil mož slaboglasne Mice....

Beleggrada, da je bil pred par dnevi v tankajšnem znanem Koldračevem zabavišču koncert gardne godbe. Ko je ista zasvirala Rakoczyjevo koračnico, je občinstvo vstalo s svojih sedežev ter pričelo viharo klicati: „Pereat Avstrija! Živela Ogrska!“ Na splošno zahtevo je morala godba ponoviti koračnico.

Novim namestnikom načelnika generalnega štaba Konrada pl. Hötendorfa, je bil namesto FML. Potioreka imenovan poveljnik 3. gorske brigade v Nevezinjah, GM Rudolf Langer.

Klub narodnosti na Ogrskem proti vladi. Iz Budimpešte poročajo od 22. t. m.: Sinoči je imel klub narodnosti svojo sejo, na kateri je razpravljali proračun. Klub je sklenil, da izreče vladi nezaupnico, ki jo bo v državnem zboru utemeljeval posl. Polit.

Predsednik italijanke poslanske zbornice Bianchieri je odstopil od svojega mesta.

Ogrska ljudska stranka je imela v sredo shod, na katerem je na splošno odobrila proračun za 1907.

Poljaki in prihodnje volitve. Kakor poročajo iz Lvova, je poljski centralni volilni odbor sklical komisijo, sestojajo iz vseh petih poljskih strank ter z ozirom na spremenjene razmere enoglasno sklenil, da se ima organizacija centralnega volilnega odbora staviti na svojo širjo podlago. Deželni maršal opat Schmolck odstopil. „Wiener Zeitung“ je objavila odstop opata Schmolka od mesta deželnega maršala. Schmolck je imenovan tajnim svetnikom.

Poulični boji v Barceloni. Iz Barcelone poročajo od 21. t. m.: Med klerikalci in republikanci je prišlo do krvavih spopadov. Prišlo je do hudih pouličnih bojev, na obeh straneh so streljali z revolverji. Še le, ko je prišlo vojaštvo, je ponehal boj. Ubitih je bilo več oseb.

Domače vesti.

Tržaški mestni svet. Podrobna razprava o proračunu. Sinoči je začela seja ob 6. uri in tri četrt. Prisotnih je bilo 44 svetovalcev. Meji odsotnimi, tako v sredo kakor sinoči, je bil tudi svetovalec dr. Venezian.

Po prečitani zapisnika prejšnje seje, je župan prečital pismo borzne deputacije, ki prosi da bi se dala zastopnikom trgovcev prilika konferirati s finančnim odsekom prej, nego mestni svet odobri novo povišanje občinskih doklad. Za tem je župan prečital resolucijo vsprejeto na javnem shodu, ki se je vršil v sredo popoldne v gledališču Politeama Rossetti, in slednjič resolucijo, ki je bila na istem shodu predlagana od zadruge trgovcev na drobno, ki so bili sklicali shod. Tej poslednji resoluciji se pridružujejo razne trgovske in obrtne zadruge, kakor mesarji brivci itd.

Na to je župan podelil besedo svetovalcu dr. Depiera, ki je nekaj odgovarjal na govor svet. Mayerja.

Na to je mestni svet prešel v podrobno razpravo o proračunu. Na županov predlog se je sklenilo, da se imajo smatrati za vsprejete in odobrene one postavke, h katerim se nihče ne oglasi za besedo.

Svet. dr. Slavik je prosil za besedo ter je dejal: „Leta 1902. je moj kolega dr. Gregorin v deželnem zboru stavil predlog, naj bi se opustila zemljiška obveza. Deželni zbor je bil sprejel ta predlog ter izročil stvar deželnemu odboru v proučevanje. Rad bi vedel, v kakem stadiju se nahaja to proučevanje. Obenem pa predlagam, da se suspendira iztirjevanje dolgov za zemljiško odvezo.“

Svet. Ravasini je predlagal, naj se za sedaj še ne glasuje o dr. Slavikovem predlogu. Ta predlog je bil vsprejet.

Pri postavki: „Plače občinskih organov“ je bila prečitana neka resolucija finančnega odbora, h kateri se je oglasil za besedo dr. Mrach. Predlagal je, naj se mestni svet izreče, da-li vsprejme v to postavko pod naslovom „Draginjska doklada“ svoto, ki naj bi se pod rečenim naslovom razdelila med občinske uradnike. Pomnoženje števila uradnikov ni potrebno, pač pa je potrebno zboljšanje gmotnih razmer teh uradnikov. Poslovanje občinskih uradov bi moralo biti bolj racionalno. On ne more izrekatí sodbe o tem poslovanju, ali čuje se mnogo pritožeb.

Svet. dr. Ricchetti je izjavil, da soglašá z dr. Mrachom. Če bi se hotelo postaviti v proračun postavko „Draginjska doklada“ bi ta zahtevala 150.000 kron. Soglašá z dr. Mrachom tudi glede preurejenja poslovanja

občinskih uradov. Po odvzetju prenešenega delokroga ima magistrat 40.000 aktov na leto manj nego prej in ni možno, da bi to ne povzročilo nekega zmanjšanja dela. Način uradovanja ni racionalen. Vsaki akt preide skozi nebroj več ali manj nepotrebnih rok. Menim pa, da bo preureditev uradovanja jako težko delo, ker posebno uradniki se kaj radi držijo starih metod, katerim so z davna navajeni. Vendar pa mora mestni svet pogumno nastopiti v to svrhu. Predlaga, naj mestni svet imenuje komisijo 5 členov, ki naj bi proučevali to preureditev in o tem poročali.

Svet. Lucatelli je opazil, da tu ne gre za preureditev poslovanja, marveč za „Draginjsko doklado“.

Svet. Mayer je dejal, da on ni protiven predlogu o tej dokladi, a opaza, da bi se morala ta pokriti z rednimi, in ne z izrednimi dohodki. V rednem delu proračuna eksistira pa deficit. Torej bi trebalo skrbeti za pokritje tega troška.

Svet. Ravasini je izjavil, da ne more glasovati za noben trošek, če prej ne ve, kako bo ta trošek pokrit.

Svet. Ricchetti je trdil, da se lahko glasuje za trošek, a za pokritje se poskrbi v eni prihodnjih sej.

Svet. dr. Rybář je izjavil, da se pridružuje mnenju svet. Ravasinija. „Jaz bi ne bil protiven temu trošku — je dejal —, akoravno niso občinski uradniki posebno prijazni naši narodnosti (Veslost na galeriji), a v tem slučaju ne morem glasovati za trošek 150.000 kron brez podrobno utemeljenega predloga in ne da bi vedel, kako se bo ta trošek pokrtil. Radi tega bom glasoval proti predlogu.“

Svet. dr. Depiera je podpiral predlog ter izjavil, da bo glasoval za istega.

Svet. dr. Rybář: Sicer pa svet. dr. Mrach ni omenil nikake svote in torej glede svote nimamo nikakega predloga. Le svet. dr. Ricchetti je omenil svoto 150.000 kron, ampak to ni bil nikak predlog. Glasoval bo torej načelno za zboljšanje razmer občinskih uradnikov, a ne za vsprejetje troška 150.000 kron v proračun.

Svet. dr. Mrach je potrdil, da res ni stavil še dotičnega predloga, na kar je končiral dotični predlog.

Svet. dr. Rybář je prosil župana, naj bi stavil na glasovanje posebej načelno priznanje potrebe zboljšanja gmotnih razmer občinskih uradnikov in potem vsprejetje v proračun troška 150.000 kron.

Svet. Mazorana je predlagal, naj se glasovanje o predlogu dra. Mracha odloži za eno prihodnjih sej. Temu se je izjavil nasprotnim svet. dr. Ricchetti.

Svet. dr. Ravasini je dejal, da ni še nikdar in da nikdar ne bo glasoval za noben trošek, če se ni prej vedelo, kako se bo isti trošek pokrtil.

Svet. Ivan Goriup je opazil, da svota 150.000 kron, bi znašala 20% plač, na kar je svetovalec Mayer pojasnil, da to ni res.

Svet. Mazorana je vstrajal pri predlogu, naj se glasovanje odloži za eno prihodnjih sej.

Na to je župan po dr. Rybárevi zahtevi stavil na glasovanje načelno priznanje potrebe zboljšanja gmotnih razmer občinskim uradnikom. To načelno priznanje je bilo vsprejeto; glasovali so za to tudi naši zastopniki. Predlog svet. Mazorane je pal. Predlog svet. dra. Mracha je bil vsprejet; od naših zastopnikov je glasoval za ta predlog le gospod Alojzij Goriup.

Pri raznih drugih postavkah, kakor „Ekonomat“, „Oskrbovanje in vzdrževanje javnih ur“ in „Volitve“ je bilo nekoliko razprave.

Pri postavki „Gimnazij“ (za katerega je v proračunu predvidjenih 118.420 K) se je oglasil dr. Rybář rekši, da vzdrževanje srednjih šol obremenjuje proračun vsako leto s troškom 330.000 kron, katere svote bi občina ne bila dolžna trošiti, ker je dolžnost vlade, da skrbi za vzdrževanje srednjih šol. Odklonil je insinuvacijo dra. Mracha v prejšnji seji, da boče on štediti na škodo kulturnih sredstev Italijanov. Sicer so bili pa tudi od italijanske strani stavljeni predlogi, naj bi država vzela srednje šole v svojo režijo. Sam list „Indipendente“ je že pisal v tem smislu, a poslanec Bennati je v državnem zboru pred malo leti stavil enak predlog. Predlaga torej, naj se slavni mestni delegaciji poveri nalog, da uvede z vlado pogajanja v svrhu, da vlada prevzame tržaške srednje šole v svojo režijo.

Svet. Morpurgo se je izjavil proti

temu predlogu, češ, da ne zaupa vladi pouka, italijanske mladine in da se boji, da bi gimnazij izgubil svoj italijanski značaj.

Svet. dr. Rybář je na to opazil, da tudi v drugih italijanskih mestih, n. pr. v Kopru in v Trentu so gimnaziji v rokah vlade, a dijaki istih gimnazijev niso nič manj narodno navdušeni, nego tržaški. Tudi državni poslanec Bennati, ki je poznan radikalec, je študiral na koperski gimnaziji. Da je pa nasproti temu dejstvo, da tržaški italijanski študenti pošiljajo svoje sinove na državne gimnazije in državne realko, ki sta na trgu Lipsia in ki sta obe nemški. (Klici na galeriji: „To je res! Bravo Rybář!“)

Za tem sta se oglasila še svet. Morpurgo in dr. Depiera, izjavivša se proti predlogu, a za njima je nekaj pojašnjeval vladni zastopnik vl. sv. Lasciak.

Za tem je govoril svet. dr. Slavik, ki je pobijal mnenje dra. Morpurgo, da bi srednje šole, če bi prišle v roke vladi, izgubile svoj italijanski značaj. „Zahtevate — je dejal — vseučilišče, a če vam je vlada da, je bo tudi vlada vzdrževala in vendar se ne bojite, da boste morali pošiljati svojo mladino na to vseučilišče. Razumim, da hočete iz političnih razlogov obdržati srednje šole, a radi te kaprice (protestni šum na galeriji) ne smemo obremenjati proračuna in zato bom glasoval za dr. Rybárev predlog.“

Govorila sta še svet. Mayer in vladni zastopnik Lasciak, na kar je bil predlog dra. Rybárea stavljen na glasovanje a je dobil le glasove naših zastopnikov.

Pri postavki „Otroški vrtci“ je dr. Slavik predlagal, naj se odpravita otroška vrtca na Greti in v Vrdeli, ker ne služita v drugo, nego v raznarodovanje naših otrok. Predlog ni bil vsprejet.

Pri postavki „Razni prispevki za učne in vzgojevalne svrhe“ je dr. Rybář izjavil, da bo glasoval proti prispevku za vseučilišče, ker isto, če je mesto dobi, bo vzdrževano od vlade in je prispevek nepotreben.

Seja je končala ob 9. uri in pol.

Promocija. V petek dne 23. t. m. bo promoviran na graškem vseučilišču gospod Alojzij Gregorin, sin g. deželnosodnega svetnika v Celju, doktorjem vsega prava. Čestitamo iskreno.

Slovenščina na c. kr. drž. ljudskih šolah v Trstu. Pred nekoliko dni je „Osservatore Triestino“ objavil razpis podučiteljske službe za slovenski jezik na državni ljudski šoli Via Fontana v Trstu oziroma na jednaki šoli na Piazza Lipsia. Mesto je nastopiti 1. prosinca 1907.

O tem razpisu oziroma o kreiranju mesta posebnega učitelja za slovenščino na teh šolah hočemo v pojasnilo reči par besed. Najprej protestujemo proti temu, da se to mesto, katero more zavzeti le Slovenec razpisuje edino v nemškem jeziku.

Kakor razpisujejo v zadnjem času mesta pri sodnijah po Primorskem v dveh jezikih, ravno tako naj tudi namestništvo razpisuje mesta slovenskih učiteljev najprej v slovenščini. Upamo da se razpis ponovi v slovenščini.

Dalje protestujemo proti temu, da se je kreiralo za slovenski jezik le podučiteljsko mesto. Vemo sicer, da šolski izpitni predpisi ne poznajo razločka med podučiteljem in učiteljem, a znano nam je pa tudi, da dela razloček plača.

In ta razloček je na vadbah (in to bi morale biti te šole) 920 K t. j. podučitelj ima v Trstu 1760 K, učitelj pa 2680 K dohodkov.

Ali je mar slovenščina tako malovažna, da se izroči njen pouk za 920 K slabše plačanemu učitelju?

Tudi v tem pričakujemo in zahtevamo popravka.

Na prvi pogled bi človek mislil, da je položaj naše dece na teh šolah s tem novim učnim mestom zboljšán. To je pa le vidaz.

Res je, da bo odslej slovenščino učil za to popolnoma kvalifikovan učitelj, a zelo verjetno je tudi, da bodo dnevi razrednih učiteljev, ki so Slovenci, na teh šolah, štetí.

Doslej imamo vsaj nekaj razrednih učiteljev na teh šolah ki so Slovenci, edini sposobni za pouk na teh šolah, a odslej se bodo na izpraznjenih nameščevali le Nemci, ker ne bo potrebno, da bi poleg razrednega pouka morali oskrbovati tudi pouk v slovenščini. Torej bo invazija Nemcev še večja in to se bo kmalu pokazalo, ker gre jeden iz med Slovencev na teh šolah kmalu v pokoj. To je gotovo slabo, kajti na teh šolah so edini

na mestu le taki učitelji, ki poznajo poleg nemščine tudi laški in slovenski, vsaj dokler slovenskih otrok ne združijo v posebnih paralelkah pod vodstvom učiteljev Slovencev.

Seveda, kakor je izrinil Swida z gimnazije in realke počasi vse Slovence, tako hoče očistiti s pomočjo njegovih somišljenikov tudi ljudske državne šole.

Ta razpis pa tudi ima nekaj, kar nam kaže boljše bodočnost.

Razpis pravi: „für die Erteilung des slovenischen Sprachunterrichtes“ in ne omenja nič, da je ta predmet sedaj neobligaten. Upamo, da to ni pomota, ampak namera in da se začetkom šolskega leta 1907/8 uvede na teh šolah slovenščina kakor obližaten predmet za slovenske otroke, kar še nikakor ni to, kar nam je država dolžna: Slovenska ljudska šola!

Torej upamo, da se bo od 1907. naprej učila materinščina slovenskih otrok na vseh teh šolah ne izvzemi deklislo ljudsko in meščansko šolo na Lipskem trgu kakor obližaten predmet. Vzrokov za to pač ni treba navajati!

Drug svitel moment v omenjenem razpisu je zahteva, da morajo prosilci dokazati učno vsposobljenost za šole slovenskim učnim jezikom in le znanje (torej ne učne vsposobljenosti ne kakor učni jezik, ne kakor učni predmet) nemščine. Poznavalec šolske uredbe razvidi iz tega, da so nehali z anomalijo, da je smel — in danes še sme — slovenske otroke učiti njih materinščine katerikoli nemški učitelj (ali učiteljica) če je le položil izpit iz slovenščine kakor učnega predmeta t. j. izpit kateri pač pokaže, da zna dotičnik slovenski za silo govoriti, a ne pozna pa svojstva jezika, njegovega razvoja, zgodovine in tudi slovstva ne; sovražstva do jezika in naroda, ki krasi nekatere take tržaške „slovenske učitelje“, niti ne omenjam. Saj je več nego čudno če tak „učitelj“ slovenščine govori v slovenski uri pred slovenskimi otroci „nemško“, če jim hoče to ali ono naročiti v disciplinarnem oziru.

Slovenske odločilne faktorje pa opozorimo, da skrbje za to, da pride na razpisano mesto mož, ki bo imel srce za izročeno mladino in za predmet, katerega bo učil. Seveda vsegavden ni nihče in nič bi se ne mudili, če bi se zgodilo tako kakor lani, ko je po posredovanju naših politikov prišel na šolo Piazza Lipsia učitelj (nekak „tudi Slovenec“) Čm., ki je potem v zahvalo, da so mu Slovenci pomagili iz Pule v Trst (bilo je treba popolniti mesto za neobvezni slovenski jezik) vstopil namesto v „Učiteljsko društvo za Trst in okolico“ v društvo „Deutscher Lehrerverein in Triest“, ki ima svoj sedež v društvu „Eintracht“. Hvaležnost je redka čednost.

Električna železnica Matulje-Volvo-
ska-Opatija-Lovran. Včerajšnja „Wiener Zeitung“ je priobčila: Glasom razglašala ministerstva za železnice je bila akcijski družbi za elektrotehniška podjetja v Monakovem v zvezi s stavbenim podjetjem Jakob Ludovik Münz podeljena koncesija za gradnjo električne ozkotirne železnice s postaje Opatija-Matulje preko Volovske in Opatije v Lovranu.

Glas iz občinstva. Prejeli smo: Nevede kaj bi počel stopil sem pred nekoliko dnevi v Vašem mestu v atriji neke hiše, da bi si ogledal kinematografsko predstavo.

Videl sem nekaj res inštruktivnega — videl sem pa tudi mnogo takega, kar je meni blizu 30-letnemu možu, gnalo skoro lase po koncu.

Pripominjam, da je prisostvovalo predstavi najmanj 30 otrok — od najnežnejše mladosti tja do 14 let. Ne maram omenjati bogve v kakem grajalnem tonu prizorov, v katerim žena svojega moža z drugimi slepari to bi bilo še vse dopustljivo, ker se res še precej komično predstavlja in otrok se smeje pa dalje ne misli. Naravnost neumljivo mi je pa dejstvo, da slavna tržaška policija dopušča kinematografske predstave (k katerim imajo pristop tudi nežni otroci) v katerih se na prav grdoben način kažejo zločinstva najnižje vrste. Vsa „zabava“ je trajala morda 30 minut in v tem kratkem času sem imel čast in priliko videti en samomor in tri umore — vse skupaj jako realno izvedeno!! Ponavljam, da je bilo pri tej predstavi nad 30 otrok! Mehke otročje duše pač rade vse-savajo sladkor — pa tudi strup. Videant consules... Tržaška mladina že itak ni preveč moralna. Prijatelj otrok.

Nesreča na južnem kolodvoru v
Trstu. Včeraj ob 7. uri 40 minut zjutraj je

v postajo vozeči osebni vlak št. 80 podrli na tla železniškega težaka Lovra Malalan, ko je isti baš neopazivši vlak hotel preko tira. Ponesrečenec je pri padcu na bližnjo drelso zadobil na desnem sencu precejšno rano. Zdravnik, ki je bil poklican z rešilne postaje, ga je dal prepeljati v bolnišnico.

Nov kolodvor zgradijo na Sušaku poleg Reke.

Pasja steklina se je pojavila v Lučnici na Spodnjem Štajerskem. Stekli psi so ugrizli 4 osebe, 2 telici in več svinj. Ugriznjene osebe so takoj odposlali v Pasteurjev zavod na Dunaju. Poškodovano živino so pa pobili. Vsled ukaza c. kr. glavarstva v Konjicah se je razglasil pasji kontumac nad vse občine omenjenega glavarstva za dobo šest mesecev.

Neki oče 12 otrok se je hotel te dni v Celju zastrupiti z žveplenkami. Ljudje so ga še pravočasno opazili in redarji so ga spravili v bolnišnico, kjer upajo, da v kratkem okreva.

Volitve v občinski zastop celjske
okolice je vlada razveljavila.

Javna shoda „Kmetijsk stranke“
„Kmetijska stranka“ na Krasu priredi dne 25. t. m. javen shod v št. Polaju v prostorih g. Ivana Kosmine, dne 9. decembra pa v Komnu pri g. Švara. Začetek vsakokrat ob 3. uri popol.

Električna luč v žepu. K največjemu vznujanju sedanjega časa pripada nedvomno pomenljiva in nad vse praktična iznajdba: žepna električna luč. Vsak, ki je v posesti te luči, ni more jo dovolj prehvaliti. Uporabljanje iste je jako priprosto; z malim pritiskom razsvetli se precej vsak temen prostor. Nosi se jo lahko v žepu, ker je ista brez nevarnosti proti ognju tudi če se ž njo sveti v sod smodnika. Tudi zunanja oprava je lična in čedna in cena jako nizka. Izdelovatelj te luči je firma J. König, Dunaj, VII. Westbahnstr. 36.

Koledar in vreme. Danes: Klement, papež in mučenec; Draguš; Raviojla. — Jutri: Krizogon, mučenec; Zoran; Zeca. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 13° Celsiusa. — Vreme včeraj: lepo.

Društvene vesti in zabave.

„Dramatično društvo“ v Trstu vpripori v nedeljo, dne 25. t. m. na splošno zahtevanje v dvorani „Narodnega doma“ v Trstu burko „Kinematograf ali Martin Smola“. Začetek ob 4. uri popoldne. Dame so naprošene, da pridejo v pritličje brez klobukov. Vstop v pritličje 80 stot. Sedeži od I.—IX. vrste K 1.80, od X.—XV. K 1.60. Vstop na galerijo 60 stot. Sedeži na galeriji z vstopnino vred K 1.40. Dijaki in vojaki do narednika plačajo polovico. Sedeži in vstopnice so na prodaj v veži „Narodnega doma“ vsak dan od 2.—4. ure popoldne in na dan predstave od 9.—12. ure zjutraj in popoldne pri blagajni.

Pevsko društvo „Kolo“ priredi na Novega leta dan svoj veliki koncert, na katerem nastopi prvič novoustanovljeni društveni tamburaški odsek, **broječ nad 40 členov.** Toliko na znanje bratskim društvom.

„Tamburaški odsek“ opozarja vse gg. člene, da se udeležijo polnoštevilo sobotne vaje, na kateri se naznani prostor in čas za slikanje.

Slovanska Čitalnica. Opozarjajo se p. n. členi, da bo prihodnja plesna vaja za otroke jutri, v soboto, dne 24. t. m. od 5. do 6. ure zvečer.

„Tržaško podporno in bralno društvo“ v Trstu naznanja svojim udom, da društveni zdravnik obdržuje ambulanco ob delavnikih ob 10^{1/2} uri in nedeljah in praznikih pa od 8.—9. ure dopoldne v društvenih prostorih.

Odbor ruskega kruška opozarja zopet na svoje tri kurze, to je: hrvatski kurz ob ponedeljkih in četrčkih od 6.—7. ure zvečer, češki kurz ob torkih in petkih od 6. do 7. ure zvečer, ruski kurz (nižji oddelek) ob ponedeljkih in četrčkih od 7. do 8. ure in višji oddelek ob torkih in petkih od 7.—8. ure zvečer in sicer v ulici Galatti št. 18/II. Ker se je pouk v rečenih treh jezikih še le pričel, vsprejemajo se novi učenci ob urah pouka ali od 11.—12. ure dopoldne istotam, Galatti 18.

„Slovenska Čitalnica“ v Gorici priredi jutri, v soboto, dne 24. t. m. koncert v veliki dvorani hotela Central. Začetek ob 8. uri zvečer. Po koncertu ples.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva:

„Bralno in pevsko društvo v Volčah“ (pol. okraj Tolmin).

Darovi.

Internacionalna družba zbrana pri Jožefu Starcu, gostilna na proseški cesti nad Barkovljami, je nabrala na plesu „Polster-tanz“ 4 krone 10 stot. za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metodija na Greti.

Brzobjavne vesti.

Grški kralj odpotoval z Dunaja.

DUNAJ 22. Grški kralj Jurij je ob 7. uri 30 minut dopoldne odpotoval v Rim.

Zveza nemških strank.

DUNAJ 22. Glasom nekega izdanega komunikeja je danes načelnik dr. Gross priobčil na seji nemškega naprednega kluba, da je predsednik nemške ljudske stranke poslal klubu vabilo, naj stopi v pogajanja radi zveze nemških svobodoumnih strank. Po daljši debati je bil načelnik pooblaščen, da se prične pogajati ter da o vspehu poroča stranki.

Ministerska kriza v Črnigori.

CETINJE 22. Ministerska kriza traja dalje. Rešitev nahaja vedno težkoče.

Nesreča na morju.

BREMEN 22. Ko je danes brzi parnik „Severo-numškega Lloyd“ „Cesar Viljem Veliki“ zapustil pristanišče, je trčil skupaj s parnikom „Orinoco“ družbe Royal Mail. „Cesar Viljem Veliki“ je bil poškodovan ob boku. Dva potnika sta bila ubita, pet pa ranjenih. Škoda ni velika. Parnik popravijo najbrž v Southamptonu.

Arnim imenovan pruskim poljedelskim ministrom.

BEROLIN 22. „Reichsanzeiger“ poroča: Pl. Arnim je imenovan državnim in poljedelskim ministrom.

Inventarizacija cerkvenega premoženja na Francoskem.

POUIGOREAU (Dep. Finistère) 22. Kmetje so se z oboroženo silo uprli inventurirati so ranili več vojakov. Pozvana so na pomoč vojaška ojačenja.

Dementi.

PARIZ 22. Minister vnanjih stvari dementuje poročilo nekega jutranjega lista, gled obstanke angleško-francoske konvencije.

Nemiri v Maroku.

GIBALTAR 22. (Reuterjev biro). Štiri stotnije španske pehote v Algesirasu so dobile povelje, naj bodo pripravljene, da odpotujejo v slučaju potrebe v Maroko.

R u s i j a.

PETROGRAD 22. (Petr. brz. ag.) Vojni minister je odredil, da se ima danes zopet odpreti vojaška medicinska akademija, ki je bila dne 14. t. m. zaprta.

Trgovina.

Borzna poročila dne 22. novembra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.12^{1/2} — 19.15, angleške lire K — do —, London kratak termin K 241.25 — 241.50 Francija K 95.42 — 95.60, Italija K 95.55 — 95.75 — italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.57 — 117.75, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 98.15 — 99.45, ogrska krona renta K 95.55 — 95.85, italijanska renta K —, kreditne akcije K 683. — 685. — državne železnice K 676.25 — 678.25 — Lombardi K 173.50 — 175.50 Lloydove akcije K 805 — 815 — Srečke Tisa K 331.75 — 335.75, Kredit K 496. — do 483. —, Bodenkredit 1880 K 302. — 310. —, Bodenkredit 1889 K 302. — 310. —, Turške K 160. — do 162. —, Srbske — do —, Dunajska borza ob 2. dop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.30	110.30
„srébru“	100.30	100.45
Avstrijska renta v zlatu	117.35	117.50
„v kronah“	99.10	99.10
Avstr. investicijska renta 3 ^{1/2} %	89.75	89.75
Ogrska renta v zlatu 4 ^{1/2} %	113.85	114.10
„v kronah“	95.60	95.60
„3 ^{1/2} %“	84.55	84.75
Akcije nacionalne banke	1764 —	1763 —
Kreditne akcije	680.50	682. —
London, 10 Lstr.	241.12 ^{1/2}	241.12
100 državnih marit	117.52	117.52 ^{1/2}
20 mark	23.49	23.48
30 frankov	19.15	19.15 ^{1/2}
100 ital. lir	95.60	95.60
Cesarski cekini	11.51	11.51

Parizka in londonska borza.
Pariz: (Sklep.) — Francoska renta 96.10, italijanska renta 103.20, španski extérieur 95.22, akcije otomanske banke 680 —. Menjice na London 252.75.

(Dalje na četrti strani).

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; nastotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismo naroči kat „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglaš objavljen in ni oseba poznana Upravi lista. Tarifa je natisnjena na čelu „MALI OGLASOV“ in vsakekdo prebravši, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede Oglase troba natisviti na „INSERATNI ODDLEK“ „Edinosti“. Na vprašanja potom pismo bo dajal „INSERATNI ODDLEK“ — formatje edino le, če bo pismo priložena znamka za odgovor.

Prodajalnica dragocenosti novih in rabljenih Kupljenih na javni dražbi in v mestni zastavljalnici Monte di pietà). Kupujem. Menjam. **Piazza della Borsa št. 9.**

Mož dvaintridesetih let ki je zvršil kadetno, poljedelsko in pred neklikimi tedni trgovsko šolo s odliko. išče posla. — A. T r o b e c, Sv. Ivan — Trst 1279

Meblirana soba čista, zračna, odda se takoj. Via Commerciale št. 9, III. nadst, levo. 1342

Marjasca za plemo ima Fran Kante, Sv. Mar. Magdalena zgornja št. 172. Kdor rabi, naj se tam oglasi. 1339

Išče se v zakup ali za spoštevno malo posestvo (mandrija). Ponudbe na „Inseratni oddelk Elinosti“ pod „Mandrija“. 1355

Soba prazna, elegantna, jako primerna za poslovanje, odda se takoj. Ulica S. Francesco št. 15, I. n. 1357

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit. po ugodnimi povičaji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst. od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Dr. Fran Korsano

specijalist za sifilitične in kožne bolezni itd. v Trstu ima

svoj ambulatorij

v ulici S. Nicolò št. 9 (nad Jadransko Benko)

Sprejema od 12. do 1. in 5^{1/2}, do 6^{1/2} popol.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tosa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolske poslepio).

Ogne, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Končevan cenik brezplačno in franco

ANTON KUKIZ

Trgovina, oziroma krojačnica

Trst, ulica Torrente št. 34 (v novi hiši)

„Alla nuova città di Trieste“.

VELIKA ZALOGA

izgotovljenih oblek za odrasle in dečke

vsake vrste.

Delavske hlače prve vrste, kakor tudi

blago vseh vrst iz najpopolnejše novosti.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.

Končevan cenik brezplačno in franco

Tovarna pohištva

RAFAEL ITALIA

Velikansko skladišče in razstava

pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton št. 1

po zelo nizkih cenah.

Najboljša reklama za trgovce, obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.

KATALOGI BREZPLAČNO.

HOTEL BALKAN70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Cene zmerne Počakaj & Kogi**HOTEL BALKAN**

Pariz: (Sklep) Avstrijske državne železnice — Lombardi 183 — unificirana turška renta 94.62 avstrijska zlata renta 98.90, ogrska 4% zlata renta 97.10, Landerbank 453 —, turške srečke 152 —, parizka banka 1645, italijanske meridionalne akcije 783 — akcije Rio Tinto 1932, Mlačna.

London: (Sklep) Konsolidiran dolg 86 1/2, srebro 52 1/2, Lombardi 7 —, španska renta 94 1/4, italijanska renta 102 1/4, tržni diskont 5 1/2, menjice na Dunaju 24.46. Stalna.

Tržna poročila 21. novembra.

Budimpešta. Pšenica za april K 14.92 do K 14.94, rž za april K 13.28 do 13.30, oves za april K 14.96 do 14.98, koruza za maj 10.34 do 10.36.

Pšenica: ponudbe srednje, potraževanje: pčelo tendenca mirna. Prodaja: 20.000 met. nespremenjeno, oves za 10 stot. više. Koruza nepremenjena. — Vreme: lepo.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec 43.10, za marec 44.50.

New-York. Kava Rio za bodoče dobave. Stalna, nespremenjena, za 5 niše. Prodaja: 2000 vreč.

London. Sladkor iz repe surov, 4 1/2, 1/2 Sh. Stalna.

Pariz. Rž za tekoči mesec 17.75, za december 17.75, za jan.-april 17.75, marec-junij 17.75 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.15, za december 23.15, za januar-april 23.30, za marec-junij 23.35 (mirno). — Moka za tekoči mesec 30.85 za december 30.45, za januar-april 30.30, za marec-junij 30.35 (mirno). — Repično olje za tekoči mesec 82 —, za december 82 —, jan.-april 81 —, za maj-avgust 70 —, (trdno). Spirit za tekoči mesec 42 1/2, za mesec december 42 1/2, za januar-april 43 —, za maj-avgust 44 1/2, (mirno). — Sladkor surov 88 —, osov nov 24 1/2, 1/2, (mirno). — bel za tekoči mese 27 1/2, za december 27 1/2, za januar-april 28 1/2, za marec-junij 28 1/2, (mlačno) rafiniran 59.50 — 60 —. — Vreme: dež.

Veliko pozor-
nost vzbujav zdravniških krogih
in pri običajni izum
ameriške vode za lasse**Lovacrin**Odklik na medu razst. v Bru-
selju 1906 z zlato kolajno in
čestno diploma s križcem.

LOVACRIN deluje tako na lasne barbončice, da izrastejo gotovo tekom 8 dni lasje in brada, kjer je to sploh možno. Jamči se, da izginejo prhljaji, luske in izpadanje las po enkratni uporabi. Na razpolago so dokazi, da je nad 100.000 plešev in golobradcev zadobilo po „LOVACRINU“ bujno rasto las in brade. „LOVACRIN“ zgosti in zdaljša vsake lase. „LOVACRIN“ podeljuje polagoma osivelim lasem zopet njih prvotno barvo. Cene velikih skatljic „LOVACRINA“, ki zadošča za več mesecev, je 5 kron; 2 steklenice 12 kron; 6 steklenic 20 kron. Da se zadobi simpatično nežno in fino polt na obrazu in rokah ter po vsem životu, brez vsake nesnažnosti, kakor: sojedi, pege, lisaji itd. itd. naj se uporablja le nastopne, absolutno nesškodljive, doslej nedosežne „LOVACRIN-OVE“ preparate: „Crema Lovacrin“ v lončkih po 3 krone in 5 kron; „Lovacrinova toaletna voda“ v steklenicah po 3 krone in 5 kron; „Lovacrinov“ puder (beli, roza in crema) v kartonih po 3 krone in 5 kron itd. Odpošilja proti pošti, povzetju, ozir. predplačilu.

Ludvik Pollak (prej M. Feith)
DUNAJ, VI. Mariahilferstrasse 45.

V Trstu je v dobri pri: G. M. ANDREUZZI, Casa 5; GIOV. CILIA; LODOVICO NAGEL-SCHMID, via S. Sebastiano 5; ETORE ZERNITZ, via Station 2.

„BRAVO“Najboljše in najnovejše
čistilo za kovine

Glavni zastopnik:

EUGENIO COSTANTINI

Via Lavatoio št. 5

Električna žepna luč.

Vedno uporabljivo. Mal pritisk s prstom razžari svetlo električno svetilbo. Lahko in priročno nosi se lahko v žepu in uporablja delj časa.

Baterija, kadar je izrabljena, nadomesti se lahko z novo. — — —

Cena komplektno K 3 — s povečevalno lečo K 4; nadomestna baterija K 1. Pošiljanje po povzetju.

J. König, elektrotehnik
DUNAJ VII, Westbahnst. 36
Prodajalcem visok popust.

Posredovalnica
za
kupovanje in prodajanje hiš
V. EISELT
Ulica Torre Bianca št. 16, I. nadst.
od 10.—12. predp. in od 4.—7. pop.
Preskrbuje kupovanja, prodajanja in vknjižbe. — Privole se prve vknjižbe tudi za okolice in zunaj.

Zaloga oglja in drv
M. RIBARIČ
Trst, ulica Squero Nuovo 15, Trst
Prodaja na debelo in drobno
Pošiljanje na dom.
Svoji k svojim!

Svile iz Liona
za bluže za gledišče, za toilettes in nakite v velikanski izberi
po tovarniških cenah
v zalogi svile
„ALLA CITTÀ DI LIONE“ Trst: Piazza della Borsa 3
Lion: 8 Rue de la République
VZORCI SE RAZPOŠILJAJO NA DEŽELO BREZPLAČNO.
NB. Ena partija svile za bluže po 78 nvč., prej so veljale glđ. 1-50.

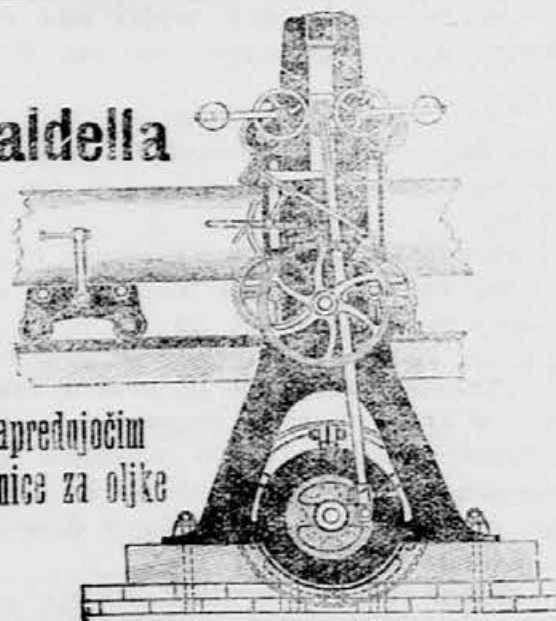
Velika izbira najboljših vrste in sistemov pušk za lov
Anniger & Co
TRST
Ulica S. Nicolò št. 11
Telefon 1364

Dunajska prodajalnica slanine
GIORGIO HUTTER
se je otvorila v soboto 10. t. m. v ulici della Caserma 19
Palača Vianello poleg Kinematografa EDISON,
Prodaja prekajenega in svežega mesa, vsake vrste salamov iz Modene, Bolonje, Verone in Ogrskih. — Klobase Neustädter in Kranjske. — Velika zaloga svežih konserv in konserv v skatljah, omake in sir vsake vrste.
Prodajalnica je prostorna, zračna in krasno opremljena, red in higijena natančna.

Prvo primorsko podjetje za prevažanje pohištva in spedijsko podjetje
RUDOLF EXNER - TRST
Telefona št. 847. - Vía della Stazione št. 7. - Telefona št. 847
Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.
Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 8 do 8 metrov.
(Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)
Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.
Edini tržaški zavod za **„VACUM-CLEANER“**.
ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH
Točna postrežba in nizke cene.

Ustanovljena leta 1867.
Odlikovana
livarna V. Vincenc Osvaldella
ul. Media 28 TRST Telefon 374

Mehanična delalnica.
Stroji za obdelovanje lesa. Kmetijski stroji.
Stiskalnice za grozdje,
najnovejšega sestava na množični obrat in naprednočim pritiskom. — Obiralnice za oljke. — Stiskalnice za oljke
z obratom na vijak in vodnim pritiskom.
Vodne stiskalnice. Proračunina zahtevo.

Dr. KOLB
bivši asistent poliklinike na Dunaju, naslednik
Dr. A. Mitták, ulica della Zonta št. 7, I. — TRST
Plombovanje zob po najboljših znanstvenih sistemih.
Umetno zobovje z ali brez plate izvršuje z največjo dovršenostjo g. **Hans Schmidt**, bivši sodrug Dr. A. Mittáka odlikovan z „Grand Prix“ in zlatimi kolajnami na rastavah v Rimu, Berlinu in Saint-Luis.

Naznanilo dobrim materam!

Za praznik sv. Miklavža ima
Prodajalnica drobnarij, blaga in igrač
ulica Farneto št. 3

VELIKO IZBERO punčk vsake velikosti in kakovosti. — Skatljice igrače, meče, puške, bobne, orglice, ter najrazličnejše glasbene igrače, ter druge predmete za pisarne in šole
vse po izredno nizkih cenah

Prva avtorizovana agencija za posredovanje „Gambri-nus“ (Prima autorizzata agenzia di mediazione „GAMBRINUS“) v ulici Farneto št. 18, II. nadst., se priporoča gospodom gostilničarjem in krčmarjem, ki žele kupiti ali prodati gostilne, krčme in pivarne v mestu ali okolici, ki iščejo najemnike ali drugo osobe, oziroma zaloge, naj se obrnejo edino le na omenjeno agencijo
MARIO JESURUM.

GLAS.
V bogatej zalogi pohištva
Em. Ehrenfreund
(prej Jasli)
ulica Nuova 24 (prilijajo)
daja nove in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

Velika zaloga koles (bicikljev)
Germania in Nazionale
koles na bencin (motociklet) RÖSSLER & JAUERNIG pri kolesih in motocikletih potrebnih pritlikih
mehanična delalnica — kolesarska šola
GIUSEPPE EGGER
TRST — Piazza della Caserma št. 3
VELIKA ZALOGA praznih buteljk
TRST
ulica delle Ombrelle št. 5
Guido e Kogo Coen
100.000 buteljk od šampanjca
za refošk

Prodajejo in kupujejo se buteljke vsake vrste za refošk, šampanje, bordeaux, rensko vino, konjak itd. itd. **VELIKA ZALOGA** Buteljk od pol litra, 1 litra in 1 in pol litra. Damjane iz stekla opletene.
Prevzamejo se dopošiljanje na deželo.

Kupuje se razbito steklo vsake vrste.

Velika zaloga dežnikov
se nahaja v prodajalnici
CARLO TAGINI Trst
ulica Barriera vecchia 5.
Poprave izvrši v najkrajšem času po najnižih cenah.

Barvarnica
pralnica in čistilnica na suho (s parnim strojem)
za obleko brez razdiranja, blago, pohištvo pregrinjala itd., kakor tudi dežnike
TRST — ulica Farneto št. 11 — TRST

Albin Boegan
O pritiki plesov se izvrši najhitreje. Pregrinjala se lika po 20 nvč. komad.

Električne vpeljavo
izvršuje
Franjo S. Dalsasso
TRST
ulica S. Spiridione št. 6.

Slovinci! Podpirajmo
„Dijaško podporno društvo“ v Trstu